

Dr. Allegretti Filho
LECZENIE OGÓLNE.

Specjalność: choroby kobiece i dziecięce
Pracuje od 10-tej do 12-tej i od 4-tej do 6-tej.
Konsultorium i rezidencja: ulica Cumandá nr. Arau o N 50.—Telefon N. 650

i nie depłała ich stopa zdobywców, jeżeli pomny własnej powierki łuczącej chaos, by naród twój swobodnie pod opieką żołnierza się rozwijał i żył, nie szczerząc ofiar na domy żołnierza polskiego.

2) **HARCESTWO POLSKIE** czyli skaut, który młodzież od 10 do 20 lat zaprawia i hartuje na ciele i duszy uczy poznawania i kochać Boga i Ojczyznę, odrywa serca i dusze od niskich — zmyślowych zabaw, ćwiczy w karności i t. d. Już 60 tysięcy mamy w Polsce takiej młodzieży harcerskiej, która jest zapowiedzią lepszej przyszłości dla naszej Ojczyzny wobec dwóch oświeconych nieprzejednanych wrogów. Harceństwo, to przysposobienie wojskowe młodzieży polskiej. Strzeżonego Pan Bóg strzeże.

3) **SIEROTY POLSKIE** zwłaszcza po uchodźcach z Rosji. Sierot i dzieci biednych potrzebujących opieki mamy aż 300 tysięcy w Polsce, a między temi dziesiątki tysięcy chorych i kalek. Brak im schronisk, brak i środków, a za wiele potrzeb ma powojenna Polska tak srodze dotknięta i zniszczona na kresach. Tutaj modlitwy sierot pjdają za ofiarami.

4) **OBBUDOWE WAWELU** czyli zamku królów polskich na Wawelu w Krakowie. Choć to nie jest pomnik żywy jak trzy poprzednie jednak niesłychanie cenny i ważny, bo podnosi i ożywia serca polskie, które patrząc na ten pomnik dawnej naszej chwały, zapalają się do większego umiłowania ojczyzny. Małemi ofiarami, tak zwanymi cegiełkami wawelskimi, dokonano już wielkiej części restauracji. I z naszych kolonji wpłynęło już na wezwanie gazety „Lud” 37 cegiełek, lecz wiele jeszcze kolonji i towarzystw mogłoby się uwiecznić na murach Wawelu składając ofiarę na restaurację Zamku i Katedry w postaci cegiełek.

RODACY! Na weselach, zjazdach i innych uroczystościach nie zapominajcie o tych 4 potrzebach Polski.

REDAKCJA „LUDU”, Curytyba, Caixa postal 155, Avenida Jayme Reis 115 — bezinteresownie przyjmuje ofiary i przesyła do Polski, wykazuje w druku i podaje liczby przesyłki uczestniczonoj przez nasz Konsulat w Curytybie.

Papierosy „VEADO”
Lotus
Mieszalnica delikatna

Wiadomości Z POLSKI.

WOLI WIEZIENIE W POLSCE NIŻ «HAJ» BOŁSZEWIACKI

Przed rokiem przeszło sąd w Poznaniu skazał na 6 lat więzienia przywódcę komunistów w Wielkopolsce — Porankiewicza. Oczywiście rząd sowiecki od razu zajął się losem tak „zasłużonego” działacza i Porankiewicz wraz z Dąbalem wyjechał do Rosji, wymieniony za więzionych w Rosji Polaków.

W Rosji Porankiewicz od razu dostał dobrą posadę w „sekcji polskiej” u boku osławionego Kohna i zajął się robotą partyjną. Mógł używać sobie „komunizmu” ile dusza zapragnie. Stała się jednak rzecz niesłychana: Porankiewicz zgłosił się dobrowolnie do więzienia w Polsce. Oświadczył, że woli więzienie w Polsce, niż „raj bolszewicki” bo jak zobaczył co się dzieje w Rosji, przekonał się, że socjalizm i komunizm to — niewola żydowska dla robotników.

Porankiewicz postarał się o wysłanie go do Polski — na agitację, by się wyostać z czerwonemu raju. Zgłosił się zaraz do władz polskich i oświadczył, że woli odsiedzieć 6 lat więzienia, byle nie powracać do Bolszewji.

Porankiewicz zaczął od socjalizmu, był przywódcą Polskiej Partji Socjalistycznej, a przekonawszy się, że Polska Partia Socjalistyczna wcale niema na celu obrony interesów robotniczych, przeszedł do komunistów jak najbardziej lewicowych klasowców.

WIEZIENICTWO W POLSCE

Ze sprawozdania tego roku wynika, że w 344 więzieniach i aresztach sądowych Rzeczypospolitej przebywa 33.126 więźniów. W 86 istnieją bardzo dobrze zorganizowane szkoły, zawierające w bibliotekach 37.000 tomów 117 kaplie więziennych, 96 szpitali więziennych większych i szereg mniejszych, w których pracuje stale 102 lekarzy i 56 felczyerów, zatrudnionych jest 39,5 proc. ogółu więźniów, zaś w warsztatach dochodowych 23,7 proc. ogółu więźniów, co przy uwzględnieniu że przeszło 60 proc. więźniów pozostaje pod śledztwem lub odsiaduje karę aresztu a tych według ustawy wbrew ich woli do pracy zmuszać nie można, jest wynikiem zadawalającym. Ministerstwo sprawiedliwości posiada trzy zakłady wychowawczo-poprawcze, a subwencjonuje dwa prywatne.

ŻYCIE W POLSCE BARDZO TANIE TYLKO O ZAROBKI TRUDNO.

W ostatnim tygodniu października płacono w Polsce za 100 kilogramów żyta 1.953, 947 marek, co w przeliczeniu na dolary daje dolara 18 centymów, a to równa się naszym 13 milrejsom.

W pierwszym tygodniu listopada płacono za 100 kilogramów żyta 2.140, 526 marek czyli dolara 21 centymów co wynosi 13 milrejsów 300 rejsów.

W drugim tygodniu listopada płacono za 100 kilogramów żyta 2.534, 526 marek czyli 1 dolar 34 centymy, co na nasze wynosi nie całe 14 milrejsów.

Ta cena zboża równa się połowie cen amerykański.

Jednym słowem, bardzo się opłaca zarabiać w Ameryce lub w kraju o wysokiej wartości pieniądza, a w Polsce za to żyć.

POLSKA MA OBECNIE JUŻ 13 GABINET MINISTRÓW.

Tych ciągłych zmian już trochę za wiele. Upadło już 12 gabinetów, a więc przeszło 130 ministrów poszło w odstawkę, zaczęła i kończyła swą pracę, nic dziwnego, że nowi ministrowie zaczynają ciągle od nowa i tak przysparzają jeszcze trudności coraz więcej. Jak wszędzie tak i w Polsce republikanizm przeżywa się i siłą rzeczy musi skończyć się jakimś rzędem bezwzględny. Na uniewinnienie Polski dzieje się to samo wszędzie, zwłaszcza w Niemczech, gdzie już było przeszło 500 ministrów w tym samym czasie; Czesi za to z nieznacznie zmianami mają ciągle tych samych ministrów.

ORGANIZOWANIE SIĘ UKRAJCÓW W WARSZAWIE.

W tych dniach w hotelu Polskim odbył się towarzyski wieczorek muzykano-wokalny, urządzony staraniem emigrantów ukraińskich, zamieszkałych w Warszawie. Na wieczorku zainicjowano stowarzyszenie ogniska ukraińskiego. Ognisko to w postaci klubu towarzyskiego pod nazwą „Ukraiński emigracyjny klub” miałoby za zadanie podtrzymywanie życia kulturalno-oświatowego emigracji ukraińskiej w Polsce. Głównym organizatorem jest p. Karua-chów.

GIMNAZJUM DJECEZALNE

Zobacz z parku zabawowych w parku Seminarjum Djecezalnego.

Gimnazjum Djecezalne w Curytybie założył w styczniu 1915 roku biskup curytybski, ksiądz Jan Franciszek Braga. Zauczenie tego gimnazjum wzrasta z roku na rok, dzięki niezwyktemu rozwojowi, jaki w krótkim czasie poczynił. Także liczba uczniów wzrasta z każdym rokiem szkolnym. Swimi składowymi rezultatami Gimnazjum Djecezalne zdobyło sobie uznanie i zaufanie rodziców do tego stopnia, iż ostatnimi czasy uczęszczało doń przeszło 250 studentów, tak ze stolicy jak i z prowincji, z których więcej niż 50 otrzymało już legitymację strzelców rezerwy i na tej podstawie uwolniono ich od służby wojskowej. Wielu uczniów Gimnazjum Djecezalnego otrzymało z odznaczeniem i pochwałą egzamina dojrzałości, uprawiający ich do wyższych studiów.

Gimnazjum Djecezalne zarządzają Księża Misjonarze 6., Wincentego a Paulo prowincji brazylijskiej którzy posiadają sławne zakłady naukowe w Carapa (Minas Geraes) i São Vicente w Petropolis. Z tych zakładów wyszli tacy sławni ludzie jak Dr. Artur Bernardes, obecny prezydent Brazylii, dalej były prezydent Affonso Penna; Raul Soares, obecny prezydent stanu Minas Geraes; Affonso Penna Junior; Costa e Silva, anatomiczny kierownik sławnej szkoły „Escola de Minas”, największej uczelni narołowej dla Izylwador następnie Lucio dos Santos; Antonio Vicoso Jardim, sekretarz generalny stanu Rio de Janeiro; Salvador Con, Seiqao, szef policji tegoż stanu; Felicio dos Santos, znakomity lekarz, publicysta i pierwszy zastępca; Paulo Bittencourt, kierownik piśmie „Correio da Maubá”; Joaquim Salles, redaktor gazety „A Noticia”; późniejszy deputowany Iphigenio Salles; Joaquim Morreira da Fonseca, członek Akademii Medycyny i woyny docent Fakułtu Medycyny w Rio; dalej deputowany Julião de Castro, były szef stanu Rio de Janeiro; także brat jego Dr. Bento Ribeiro de Castro, jeden z najslawniejszych lekarzy i operatorów Brazylii, nie wspomnieliśmy wiało o wielkiej części episkopatu brazylijskiego i oficerów marynarki i wojsk; wszystko to sławni ludzie. Jednym słowem zakłady naukowe Księży Misjonarzy (O. O. Lazzarystów) słyną wszędzie i cieszą się ogromnem powodzeniem.

PRZEDMIOTY WYKŁADÓW:
Kurs elementarny, kurs średni zgodny z programem rządowym Gimnazjum im. D. Pedro II, Kurs handlowy. — Wykształcenie wojskowe z prawem do legitymacji rezerwisty. — Lekcje muzyki na pianinie i skrzypcach pod kierownictwem wytrawnego dyrygenta Leona Kesslera, dyrektora jakoteż i innych profesorów konserwatorium muzycznego.

Po bliższe informacje i statuty należy się zwrócić do dyrektora.

ROZPOCZĘCIE WYKŁADÓW 10-go STYCZNIA 1924 ROKU.
DYREKTOR **PADRE F. TADDEI**
Adres: GYMNASIO DIOCESANO — CURYTYBA — PARANA

Bączność!
Towarzystwa i inne organizacje lub rodziny, uczące się u nas pisać i uczyć się, proszą o przesyłkę kasek zapomogowej, w tym celu do zarządu: „Kółka Nauczycieli Chrześcijańskich Szkół Polskich w Brazylii”, CAIXA POSTAL 165 — CURYTYBA — PARANA.

Z Brazylii. Kurytyba.
Jak wiadomo, wielu młodzieńców polskich w Curytybie nie zobaczysz nigdy na odczytach, w towarzystwach polskich lub w czytelnictwach, ale zato zapełniają oni różne lokale podejrzanej sławy, gdzie oddają się grze w karty, pijanilstwu i różnym występkom. W dniu 20-go grudnia dwóch młodzieńców polskich z Campo da Galicia, Józef Grabowski i Antoni Rolinkowski zabawiła się wesoło w pensjonacie Bella Vista. Nagle przyszło do sporu wśród którego żelazną zaporą od drzwi i to podobno od samej gospodyni otrzymał Grabowski ciężką ranę w głowę i wnet też obaj podochoceni młodzieńcy znaleźli się za drzwiami. Liczba naszcześnie powstrzymała dalszą bójkę i oate towarzystwo wesołych kobiet oraz i tych dwóch obiecujących młodzieniaszków polskich odprowadziła do więzienia.

U NAS «NACZĘJ». Tutejsze gazety niemieckie podają z tryumfem i radością, że ZJEDNOCZONE NAU ZYCIELSTWO NIEMIECKE w Brazylii utworzyło kasę zapomogową, której fundusz dochodzi do 100 kontów. Z rokiem 1920 zamyśla Związek nauczycielski wypłacać starym i niezdolnym do pracy nauczycielom pierwsze pensje. Związek przysięgł do tego dzieła, z wyjątkiem i ofiarnych niemoów, by się zapisywali na członków kasy zapomogowej ze składką

20\$000 rocznie, bo tylko nauczyciel pewny swej spokojnej starości może z poświęceniem pracować w szkole. Największy fundusz zapomogowy wniósł Związek protestanckich nauczycieli w Rio Grande bo-aż 63 konta. Brazylijski bank dla Niemców płać od kapitałów Kasy zapomogowej 6 — 7 procent, z rokiem 1924 rozpoczyna Kasa swoją działalność; niemieckie towarzystwa szkolne chętnie wpłacają wkładki.

U NAS POLAKÓW NIESTE TY INACZĘJ. Wiczychielskie jednostki nie dopuściły do stworzenia jednolitego związku nauczycielskiego w Curytybie a o wielu towarzystwach szkolnych, to doprawdy aż wstyd mówić. Na zabawy i hulatyki, to pieniądze są, ale na kursa nauczycielskie ich niema. A o targowaniu się z nauczycielami o pensje to lepiej nie mówić, tak samo jak o kumpaderskiem załatwianiu spraw szkolnych i udzielaniu posad, kiedy to wiele towarzystw z obawy uszczuplenia swej samodzielności boi się napisać do „Oświaty” czy „Kultury” o zawodową siłę i lada przygodnym osobom powierzają się wychowywanie dzieci. A o jakiejś wielkiej Kasie zapomogowej w rodzaju tej niemieckiej, to nam ani marzyć.

TOWARZYS WO Matki Boskiej Częstochowskiej w Guarany (Rio Grande do Sul) ofiarowało na polskie kursa nauczycielskie 150\$000, za co komitet Kursów składa rzeczonemu Towarzystwu serdeczne podziękowanie.

Rio de Janeiro.
W porcie tutejszym przyszło w tych dniach do bitki między marynarzami a robotnikami, która się smutnie zakończyła. Marynarze portugalskiego okrętu „Vasari” drażnili ciągle robotników portowych wyzywając ich od małp „Macaquitos”. Zniecier-

liwi leni robotnicy brazylijscy sięgnęli po rewolwery i wspaniałej strzelaniny z obu stron ranniano 2 robotników i 5. marynarzy.

Posel Sodre przedłożył kongresowi wielki i obszerny projekt, JAK UNARODOWĆ WYCHOWANIE.

Dziennik „Vanguarda” ogłasza ciekawy list jakiegos żołnierza z Parany do ministra wojny, by się ulitował i wglądął w stosunki koszarowe w Ponta Grossie, bo żołnierze chodzą tu bez butów, niemają się w co ubrać, a jedzenie jest bardzo małe.

W stolicy jakoteż i w stanie Rio de Janeiro zniesiono stan obłączenia przed Bożem Narodzeniem, co wywołało ogólne zadowolenie. To, jakoteż pokw w Rio Grande, i przyjadł angielskich radców finansowych, powinno poprawić walutę brazylijską, Miejmy nadzieję.

Pará.
I tutejszy prezydent sianu zapragnął ponownego wyboru na wzór Rio Grande do Sul i Parany. W tym celu obiecuje złote góry wszystkim stronnictwom, ale do dotychczas idzie mu to dosyć opornie.

Rio Grande do Sul
W przystępie szczeroci, miał PREZYDENT BERNARDES wedle gazet brazylijskich wyrzec co następuje do deputowanego Julio de Mesquita: „Miałem najszczerzy zamiar pomóc rewolucjonistom w Rio Grande, ale niemam mojej pozbawił władzy Medeirosa, gdyż on został konstytucyjnie wybrany, ma wielu zwolenników w stanie Rio Grande a nawet we wojsku federalnym. Nadto i prezydent stanu São Paulo dr. Washington Luiz odwiódł mnie od udzielenia rewolucjonistom pomocy, twierdząc wprost otwarcie, że tu pochodzi

Kalendarz 1924 - Scienny

Avenida Dr. Jayme Reis, 115 - CURITYBA - Caixa Post. Nr. 155

STYCZEN	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC
1 W. Nowy Rok	1 P. Ignacego b m	1 S. Albina b w; Ant. m	1 W. Hugona b w i T m	1 C. Filipa i oba ap	1 N. 10 N po Wielk. Jakoba
2 Sr. Makarego w	2 S. Oczyszcz. NMP	2 N. N zapustna Heleny wd	2 Sr. Franc. z Pauli w M. Eg	2 P. Zygmunta, At. b w	2 P. Marcelina k m Ep w
3 C. Genowefa p	3 N. 4 N po 3 Kr. Bazeja	3 P. Kunegundy ces	3 C. Ryszarda b w	3 S. Znalazenia chrz. św.	3 W. Klotydy kr
4 P. Lutusa b	4 W. Kazimierza w	4 W. Popielce Fr. Fryderyka op	4 P. Izidora b w d K	4 N. 2 N po Wł. Fl. m	4 Sr. Franciszka Caracc.
5 S. Telesfora pap. m.	5 V. Agaty p m	5 C. Kolety p	5 S. Wincent. F w Ireny p m	5 P. Piusa V. p w	5 C. Bonifacego b m W m
6 N. Sw. 3 Króli	6 V. Teofila m Doroty p	6 P. Tomasza z Akwinu	6 N. 5 N Postu Celest. p w	6 W. Jana i c.	6 P. Norberta b w Paul. m
7 P. Juljana m	7 C. Konualda op w Julj	7 N. 1 N Postu; Fr. Rz. w	7 P. Rufina i Cyrjaka mm	7 Sr. Benedykta ap w	7 S. Roberta op w
8 W. Seweryna b w	8 S. Jana z Mary w	8 N. 4 Męczenników	8 W. Dyonizego b	8 C. Stanisława Krak. m	8 N. Ziel. Świątki Mbw
9 Sr. Marcjanny m	9 S. Anolonji p m	9 N. 1 N Postu; Fr. Rz. w	9 Sr. Hugona b w	9 P. Grzegorza azjan.	9 P. Felicjana m i e agj p m
10 C. Agatona pap w	10 N. 5 N po 3 Kr. Scholast	10 P. 4 Męczenników	10 C. Ezechjela pror	10 S. Izidor i rd w	9 P. Małgorzaty kr.
11 P. Hvgina pap m	11 P. Seweryna op w	11 Sr. Konstancya w	11 P. 7 Bolesci NMP Leona	11 N. 3 N po W. Amerta	11 Sr. Barnaby ap
12 S. Arkadiusza m	12 W. Kulali p m	12 Sr. Grzegorza W pap w d K	12 S. Zenona b m Julj p w	12 P. Pankrzeg	12 C. Onufrego z Anton. m
13 N. 1 N po 3 Kr. Weron.	13 Sr. Juljana m Katarz. K p	13 C. Nicelora b w Kr. p	13 N. N Palmowa Hermeg m	13 Sr. Serwargo w	13 P. Antoniego z Pad. y w
14 P. Hilarego b w d Makr.	14 C. Walentego kapi m	14 P. Leona b m Matyldy Kr	14 P. Tyburcego i Waler m	14 Sr. Bonifacjuszy m	14 S. Bazylego b w
15 W. Pawła pust	15 P. Faustyna m	15 S. Longina m Klem. w	15 W. Anastazji m	15 C. Jana Cz. Zofji m	15 N. 1 N po Sw. Prz. T. W
16 Sr. Marcelego pap m.	16 S. Juljanny p m	16 N. 2 N Postu Hilar. b m	16 Sr. Urbana i Julji mm	16 P. Jana Npc. k m	16 P. Benona b w Justyn m
17 C. Antoniego op	17 N. N edz Starozap A F w	17 P. Gertrudy p	17 C. Wielki Cz. Anic p m	17 S. Paschasa Br. b w	17 W. Adolla b i Inoc. r. g
18 P. Katedry św. Piotra	18 P. Symeona b m	18 W. Gabryela arch C Jer	18 C. W Pjatek Eleut b m	18 N. 4 N po W. Anant	18 Sr. Marka i Marceleg. mm
19 S. Henryka b m	19 W. Konrada w	19 P. Józefa Obl NMP	19 S. W Sobota Kresc w	19 P. Piotra i w lwona	19 C. F. renty p
20 N. 2 N po 3 kr. Fab. i Seb.	20 Sr. Leona bisk w	20 C. Eufemji m i Teodozji	20 N. Wielkanoc	20 W. Bernarda m	20 P. Bożego Ciała G i P
21 P. Agnieszki p m	21 C. Eleonory p	21 P. Benedykta op	21 P. Pon Wielk. Anzelma	21 Sr. Tymoteusza	21 S. Alojzego Gonz.
22 W. Wacława i Anast. m	22 C. Małgorzaty z Kortony	22 S. Katarzyny Szwed p	22 W. Sofora b m i Teod b w	22 C. Faustyna i Heleny p	22 N. 2 N po Sw. Paul. b w
23 Sr. Rajmunda w.	23 S. Piotra Damjana b w	23 N. 3 N Postu Pelagij m	23 Sr. W. Jciecha b m Jerz m	23 P. D. zyd i m Jul	23 P. Zenoua m
24 C. Tymoteusza b m	24 N. N miłosop. Dzień przes	24 P. Tymoteusza i Sz z Tr	24 P. Fidel sa m i Hon b w	24 S. Zuzanny i yann w	24 W. Narodz. Jana Chr. p
25 P. Nawrócenie św. Pawła	25 P. Macieja apost	25 W. Z. astowania N M P	25 P. Marka ew	25 P. W. Jchana op	25 P. W. Jchana op
26 S. Pol arpa b m	26 P. W. kłora m Zygfr bw	26 Sr. Teofora b w	26 N. 5 N po W. G VII p	26 P. Filipa m	26 C. Jana Pa. ja m
27 N. 3 N po 3 kr. Jana z ot.	27 P. Aleksandra b w	27 P. Jana Damasc b w	27 N. 1 N po Wielk. Anast.	27 W. Bedy w K	27 P. Nais. Surca P. J. i
28 P. Walerego b	28 C. Juljana m	28 P. Jana Kapistr	28 P. aw a od K. i Witalm	28 Sr. Lucjana b	28 S. Leona ap w
29 W. Franciszka Salez.	29 P. Romana w Teofila m	29 C. Eustazego op w	29 W. Piotra m i Roberta op	29 C. Wnieb. i nie PJ	29 N. 3 N po Sw. Piotra i P
30 Sr. Martyny p m		30 N. 4 N Postu Jana Kl. op	30 P. Katarzyny Sp i Z p m	30 P. Werdyn. Amelji	30 P. Lucyny i Emiljan m
31 C. Piotra Nolasko w		31 P. Babiny i Kornelji p p		31 S. Petronela i aneli p	

ÓŚWIATA LUDU — DOKONA CUU!

LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ
1 W. Juljusza m	1 P. Piotra w okowach	1 P. Idz ego op w	1 Sr. Kępnijusza b m	1 S. W. W. W. stych	1 P. Elżjusza b m
2 Sr. Nawiedzenia NMP	2 S. NMP Anielskiej	2 W. Stefana kr w	2 C. Aniołów Stróżów	2 N. 21 N po Sw. M. r. w	2 W. Bibijanny p m
3 C. Anacjia b w Heljod. b	3 N. 8 N po Sw. Znal. św. Sz.	3 Sr. Bronisławy p	3 P. Kandyda m	3 P. Dz. en Za	3 Sr. Franciszka Ksaw. w
4 P. Jana z Dukli Flaw. b	4 P. Dominika w	4 C. Rozalji p Róży Wit.	4 S. Franciszka Seraf.	4 W. Karola b	4 C. Barba y p m
5 S. Cyryla i Metodego	5 W. N M P Śnieżnej	5 P. Wawrzyńca Just. b w	5 N. 17 N po Sw. MBR	5 Sr. Zachariasza b i ety	5 P. Anastazego m
6 N. 4 N po Sw. Izaj. pr	6 Sr. Przemienienie Pańskie	6 S. Zachariasza pror	6 P. Brumona w	6 C. Leonarda	6 S. Mikołaja b w
7 P. Klaudjusza m	7 C. Kajetana w	7 N. 13 N po Sw. Reginy	7 W. Wafka p w Justyny p m	7 P. Engelberta	7 N. 2 N Adwentu p b w d K
8 W. Eugenjusza pap Elż. kr	8 P. Cvrjaka m	8 P. Narodz. N M P	8 Sr. Brigidy wd.	8 S. Godfrida	8 P. Niep. Począ NMP
9 Sr. Zenoua m	9 S. Romana m Juljana m	9 W. Gorgonjusza m S p w	9 C. Dyonizego b m	9 N. 22 N po Sw. M. r. w	9 W. Leokady p m
10 C. 7 Braci m. i Rufiny p m	10 N. 9 N po Sw. Wawrz. m	10 Sr. Mikołaja z Tol. w	10 Sr. Franciszka Bor.	10 P. Andrzeja	10 Sr. Julji p m
11 P. Plusa papni Pelagij m	11 P. Zuzanny p m	11 C. Protaz i Jacka mm	11 S. Wicentego Kadl.	11 W. Marcina b	11 C. Damazego p w
12 S. Jana Gw Alberta w	12 W. Klary p	12 P. Waleriana m	12 N. 18 N po Sw. M. b w	12 Sr. 5 Braci Pol. r. cina	12 P. Aleksandra m
13 N. 15 N po Sw. Anak. p m	13 Sr. Hipolita m	13 S. Filipa m	13 P. Edwarda kr	13 C. Dydala w b w	13 S. Eucji p m Qdji p
14 P. Bonawentury b w d K	14 C. Buzebiusza w	14 N. 14 N po Sw. Podw. K. św	14 W. Kalksta pap m	14 P. Józafata K. b m	14 N. 13 N Adw. Spr. r. dionab
15 W. Henryka kr. Rozalji p	15 P. Wniebowz. NMP	15 P. Nkomedesa m Em. m	15 Sr. Jadwigi księż.	15 S. Gertrudy p w	15 P. Walerjana b
16 Sr. NMP Szkaplerznej	16 S. Jacka w Kocha w	16 W. Korneliusza i Cyprj.	16 C. Saturnina m	16 N. 23 N po Sw. K.	16 W. Kuzebjusza m
17 C. Aleksego w Marceliny	17 N. 10 N po Sw. Iliberata	17 Sr. Pietrasza. Fr. Kolumby	17 P. Wiktora b w	17 P. Grzegorza c.	17 Sr. Olimpji w
18 P. Szyrona z Lipn. K. w	18 P. Heleny osz	18 C. Zofji i Ireny mm	18 S. Eukazsa ewang.	18 W. Otona w	18 C. Gracjana b w
19 S. Wncentego a Paulo	19 W. Juljusza m Marjana w	19 P. anuarego b m	19 N. 19 N po Sw. Piotra z A	19 Sr. Elżbiety wd	19 P. Nemezjusza i
20 N. 16 N po Sw. Hieronjma	20 Sr. Bernarda w d K	20 S. Eustazego op w	20 P. Jan. Kantego	20 C. Feliksa de y	20 S. Bogumila m
21 P. Danjela pror Praks. p	21 C. Joannv Fr de Ghantal	21 N. 15 N po Sw. Mat. ap	21 W. Urszuli p m	21 C. Otawonawic	21 N. 4 N Adw. 10 asza ap
22 W. Marij Magdaleny	22 P. Tymoteusza m	22 P. Tomasza z Wit.	22 Sr. Filipa b w	22 S. Cecylii p m	22 P. Zenona m
23 Sr. Apolinarego b m	23 S. Filipa w	23 W. Tekli p m	23 C. Seweryna b w	23 N. 24 N po Sw. W.	23 W. Wiktoryj p m
24 C. Krystyny p m	24 N. 11 N po Sw. Bart. ap	24 Sr. Gerarda b m	24 P. Rafała arch.	24 P. Jana od Kr	24 Sr. Adama i Ewy Wigilja
25 P. Jakoba ap Walentyny	25 P. Ludwika kr. w	25 C. Aur. li p	25 S. Kryspina m	25 W. Katarzyny p m	25 C. Boże Narodz.
26 S. Anny matki NMP	26 W. Zefirna pap m	26 P. Cyprjana i Just. m m	26 N. 20 N po Sw. F. war. p m	26 Sr. Siw. estra op	26 P. Szczepana m
27 N. 7 N po Sw. Pantaleona	27 Sr. Józefa Kalas.	27 S. Kosmy i Damjana m m	27 P. 20 N po Sw. F. war. p m	27 C. Walerjana B	27 S. Jana ewang
28 P. Innocentego p w	28 C. Augustyna b w d K	28 N. 10 N po Sw. Warława	27 P. Sabiny m	27 P. Grzegorza III	28 P. Niedz po Bo. Nar.
29 W. Marty p i Serafiny	29 P. Ściegi św. Jana	29 P. Michała Arch.	28 W. Szyrona i Judy ap	28 S. Saturna b	29 P. Tomasza b m
30 Sr. Bl. Kunegundy	30 S. Róży Lim. p	30 N. Hieronima w d i z. w d	29 Sr. Zenobjusza i to	29 N. 1 N Adwentu	30 W. Sabina b m
31 C. Ignacego Loyoli	31 N. 12 N po Sw. Rajm. w		30 C. Alfonsa Rodr.		31 Sr. Siw. estra pap w
			31 P. Wajganga b w		

Święta kościelne
przypadające w dni powsz. im:
1 stycznia - Nowy Rok
20 maja - Wniebowstąpienie P.
10 czerwca - Boże Ciało
15 sierpnia - Wniebowzięcie NMP
1 listopada - Wszystkich Świętych
8 grudnia - Narodziny NMP
8 grudnia - Boże Narodzenie

Uroczystości narod. brazylijskie
1 stycznia - Braterstwo narodów
2 lutego - Ogłoszenie Konstytucji
21 kwietnia - Dzień wyzwolenia Brazylii
21 maja - Odkrycie Brazylii 1500 r.
15 lipca - Zniesienie niepodległości 1888 r.
15 września - Niezależność ludów Ameryki
15 października - Ogłoszenie Konstytucji Brazylii
15 listopada - Odkrycie Ameryki
15 grudnia - Pamięć zmarłych
15 grudnia - Ogłoszenie Republiki 1889 r.
15 grudnia - Święto Izambary

Uroczystości narod. polskie
1 stycznia - Konstytucja 3-go maja
11 listopada - Dzień Niepodległości
11 listopada - Dzień Urodzenia Polski
11 listopada - Powstanie Listopadowe
11 listopada - Święto Państwa
11 listopada - Święto Konstytucji
11 listopada - Święto Stanowienia
11 listopada - Święto 1853 r.

Księgarnia, papiernia i drukarnia

CASA DE NOVIDADES Pisma ilustrowane, jurnale, zabawki, książki do nabożeństwa...

Empresa Graphica Paranaense Flacido e Silva & Cia Ltda. Papierzy wszelkich gatunków...

Livraria Mundial Pierwszorzędny zakład drukarski, introligatornia, liniarnia i fabrykacja...

LEKARZE. Dr. Carlos Moreira Klinika medyczno-chirurgiczna. Specjalność: choroby oczu...

Dr. Carlos Ickler Operator i akuszer. Specjalność: choroby kobiecej pęcherza...

Dr. Espindola Rezydencja i konsultorium: Ulica Marechal Deodoro N 46...

Dr. Francisco Franko Przejmuje od 3-iej do 5-tej po południu. Konsultorium: Ulica Barão do Serro Azul N 8...

Dr. Guieros Spe cjalność: Syfilis i choroby pęcherza, przysięma od 1-iej do 4-tej po południu przy ulicy Garibaldi N 100...

Dr. Isaacson Operator-Akuszer. Specjalność: choroby kobiece i pęcherza. Konsultorium: Apteka Internacional przy ulicy 1 de Março N 6...

Dr. Mendes de Araujo Specjalność: syfilis i choroby pęcherza. Przejmuje od 3-iej do 5-tej po południu. Konsultorium: Apteka Miterwa — Plac Tiradentes. 05

Dr. Rudolf Warnecke Specjalność: choroby nerwowe i dziecięce. Dyrektor Centrali instytutu opieki nad dziećmi przy ulicy Alegre N 5 gdzie przyjmuje od 10-iej do 11-iej i pół zrana. 07

Dr. Saldanha Sobrinho Klinika dla dorosłych i dzieci. Leczy syfilis we wszelkich stadiach preparatem Bismuthodina. Leczy choroby nerwowe i nalogowe, jak alkoholiczne sugestja. Konsultorium: Ulica S. Francisco N 54 — Apteka Moderna. — Rezydencja: Róg Saldanha Marinbo i Ermelino de Leão.

Adres: BIURO I DEPOZYT przy ulicy 15 de Novembro 114 MEYN SOLI I CUKRU Plac Euphasio Correia N 10

SEILER & COMP.

* Adres: pocztowy Caixa postal 88 Adres telegraficzny: S EILER Cod.: Ribeiro e Borges

Curityba — Paraná — Brazil

CHARUTARIA E CASA DE SECCOS E MOLHADOS

JOSE KOERBEL — Importuje wprost. Zawsze ma na składzie wszystko co wchodzi w zakres materiałów spożywczych...

Huta Szklana

Vidraria Paranaense — SOLHEID & CIA Biuro i fabryka przy ulicy Ratcliff.

Adres Telegraficzny: S O L H E I D. — Skrzynka pocztowa N. 149. Posiada na składzie zawsze wielki zapas wyrobów i wykonuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres swojej fabrykacji.

Geny przystępne.

Jeżeli kto chce tanio, dobrze i szybko idąc wykonać bilety wizytowe, książki rachunkowe, listy i t. p. lub pieczęcie kauczukowe, kupić książki do nabożeństwa, krzyżki i inne dewocjonalia niech się zwróci do składu

CEZA SCHULZA

W KURTYBYE W KURTYBYE W KURTYBYE CENY NIE WYŻEJ CENY NIE WYŻEJ CENY NIE WYŻEJ W KURTYBYE W KURTYBYE W KURTYBYE CENY NIE WYŻEJ

Dr. Torres Netto Wyjeżdża do chorych w dzień i w nocy. Przejmuje od 8-tej do 10-tej i od 15-tej do 17-tej. — Konsultorium i rezydencja: Plac Tiradentes N 54-a (obok apteki Stollfeld). 06

Dr. Virmond Lima Akuszerka i operacje. Konsultorium: Ulica 1 de Março N 17. Przejmuje od 2-iej i pół do 4-tej i pół godziny po południu. Rezydencja: Ulica Dr. Muricy N129 — Telefon N 123. 031

Dentysta: Anna Armeliano Glück Ulica Ebano Pereira N. 43. 012

HUMBERTO PIMENTEL Ulica Ebano Pereira N. 11. 011

JACEK DROMLEWICZ Zęby sztuczne z podniebieniem i bez podniebienia w złocie i kauczuku. Plombowanie, wyjmowanie zębów bez bólu. Robota pierwszorzędna. CENY PRZYSTEPNE. 28 Curityba — Rua Riachuelo N. 8

JOAO B. MARTINS Ulica MARECHAL FLORIANO N. 102 Przejmuje o każdej godzinie. 018

JULIO MOREIRA Plac Carlos Gomes N 27. 079

LEAO HOCELLIN Przejmuje od 8-mej do 11-iej i od 1-iej do 5-tej godziny. PLAC TIRADENTES N. 10. 011

AKUSZERKI Berta Huebel Scharf Ulica Barão do Rio Branco N 19 — Telefon 612. Można wzywać o każdej porze dnia i nocy. 016

Rosa Zimmermann Batel N 40.

Pharmacia Aurora (apteka polska) J. Ma z u r a przy ulicy Aquidabam N 62 029

ADWOKACI Dr. Azevedo Macedo i Dr. Macedo Filho. Biuro: Plac Tiradentes N. 17 025

Dr. Angelo Guarinello Prowadzi wszelkie sprawy cywilne, handlowe, kryminalne oraz sierot, w każdej miejscowości stanu Paraná i Santa Catarina. Kosza z góry płatne. 078 Biuro: Av. Vicente Machado N. 20

Dr. Benjamin Lins Biuro: Conselheiro Barradas N. 181 063

David Silveira da Mota Drugie biuro rejentalne Sierot i Inwentarzy. Przy ulicy Marechal Floriano Peixoto N 2-a. 042

Dr. Gastão Faria Biuro: Plac Ozorio N 49. — Telefon 628 042

Dr. Hugo Antonio de Barros Biuro: Ulica Buenos Ayres N 15 — Telefon N 666. 080

Dr. Ulysses Vieira Biuro: Ulica Rio Branco N 80 — Telefon 376. 020

La Saison PANI NAWOLAR Eleganckie kapelusze dla pań i dzieci, Formy, przebrajka, pióra i kwiaty. Reformowanie wszelkich kapeluszy po cenach niskich przy ulicy 15 de Novembro N 81. — Telefon N 478. 054

ASEKUROWACIE NA JYCIE Radzimy wyłącznie tylko w EQUITA-TIWIE, która ma swoją filję w Kurtybybie przy ulicy 1 de Março N 4-A. Superintendent na Paraná i Bankier na Kurtybybę Benjamin Ferreira Leite. 051

POMPEUBEIS Agent różnych firm. — Importuje papierzy i przybory biurowe. — Skład i biuro przy ulicy José Loureiro N 39. — Adres telegraficzny „LUZO” — Caixa Postal 308. 052

CASA SCHMIDT Wyroby fajansowe, żelazna, szycia, amunicja, farby i oleje; wszelkie materiały dla instalacji elektrycznej, lampy ect. Plac Tiradentes N 3. 048

SAPATARIA SYRIA Korzystajcie! Likwiduje się wielki wybór obuwia. — Ceny niesłychanie tanie. Plac Tiradentes (z prawej strony Katedry) N 10 062

JOSE M. SURUGI Sprzedaż hurtowa wszelkiej materjałów i drobiażków. Telefon N 146 — Adres telegraficzny: „Surugi” — Skrzynka pocztowa 40 Przy ulicy 15 de Novembro N 9. 018

CASA JACOB Jakóba Grjuspunda Fabryka mebli, materacy, kolder i pianocy nieprzemakalnych. Posiada meble nowe i używane. — Sprzedaż na wyplaty. Przy ulicy 1 de Março N 18 — Telefon N 389 041

PIENIADZE. Wypożyczają się na mały procent pod hipotekę lub pod gwarancję bonusów i apolis. Kupuje się i sprzedaje domy, ziemie i majątki. Informacje u rządowego correctora Godofredo Lima przy ulicy Marechal Deodoro N 38! 028

CASA PRATT Skład maszyn do pisania Remington i Corona; maszyn do liczenia oraz kas „Registradora”. — Przy ulicy 15 de Novembro N 66-a. 032

HOTEL CURITYBANO Ventura Pereira de Souza & Cia. W centrum miasta; tramwaj przy drzwicach na wszystkie strony miasta. — Pokoje i stołowanie porządne. — Wina nazionali i zagraniczne. — Posyła się obiady do domów. — Przy ulicy 1 de Março N 7. U w a g a: Ten hotel wyłącznie dla rodzin! 021

CASA INDIAN Jana Prosdocima OFICYNA MECHANICZNA Zawsze ma na składzie rowery i wszystkie dodatki. Przy ULICY BARÃO DO SERRO AZUL N 3. 021

PISANIA NA MASZYNE ucezy ELISA CONSTANTINA ROCHA przy ulicy COMMENDADOR ARAUJO N 52. Przejmuje i wykonuje wszelkie roboty do przepisywania na maszynie. 038

PRAKTYCZNA SZKOŁA HANDLOWA przy ulicy Dr. Muricy N. 103 (na piętrze) DLA BUCHALTERÓW I KORES-PONDENTÓW. Cały kurs trwa 15 miesięcy. W skład którego wchodzi 4 biura: bankowe, fabryczne, składów hurtownych, komisowe Zapisywać się można zawsze

Fabryka Pieczętek FRANCISCO J. GONÇALVES Pracę Senador Correia N 3 — Curityba — Paraná. Klisze, pieczętki różnego rodzaju i rozmiar. CENY UMIARKOWANE! CENNIKI ZA DARMO!

Padaria Reforma. IGNACY HABITH Curityba, Dr. Candido de Abreu N 64 — Nadzwyczaj tanie pieczywo! Dobra obsługa. Zakup i sprzedaż wszelkich produktów krajowych.

Na sprzedaż dom murowany w pięknej i suchem położeniu z ogródkiem. Cena nieruchomości 20.000.000. a z umeblowaniem 25.000.000. Avenida Dr. J. yme Reis N. 105 (Alto São Francisco), Curityba (Paraná).

Filip Czaban PALMEIRA — Ulica Coronel Pedro Ferreira N 5 Zakład szewski. Wykonuje wszelkie roboty szewskie. — Ceny przystępne.

Maszyny „SINGER”

najlepsze typy maszyn do szycia i wyszywaniu, do nabycia w Agencji „Singera” w Kurtybybie, przy ulicy Ebano Pereira N 4.

KTO KUPI MASZYNĘ DO SZYCIA MA PRAWO DO 25 BEZPŁATNYCH LEKCJI WYSZYWANIA WYKAZ-DEJ AGENCJI LUB SZWALNI „SINGER” W BRAZYLII.

Na składzie także każdego rodzaju igły do naszych maszyn.

Singer Sewing Machine Co.

CAIXA POSTAL 171 — RUA EBANO PEREIRA N. 4. — CURITYBA.

Casa Vermelha

Bezpośredni import

NACZYŃ, ŻELASTWA, SZKIEŁ DO OKIEN. — NARZĘDZIA RZEMIEŚNICZE I ROLNICZE. EURICO FONSECA & Cia. RUA JOSÉ BONIFACIO N. 15 — CURITYBA — PARANÁ

GARMEN A. DE DEL CARMEN

HYGIENISTKA I MASAŻYSTKA

Ukończyła INSTYTUT NAUK ROCHESTERA w New Yorku w 1911 odznaczona dyplomem i złotym medalem na międzynarodowej wystawie w Paryżu w 1914. i w 1920 światnym dyplomem również ze złotym medalem na wystawie Reunite del Laboro w Medjołanie.

Leczy reumatyzm masażem elektrycznym, wibracyjnym i ręcznym stosownie do przepisu lekarskiego. Leczy uchylenie stołu kręgowego, zwłocznicie paraliż, otyłość, dyspepcje i rozszerzenie żołądka. — MASUJE U SIEBIE I NA WEZWANIE.

UL. MARECHAL DEODORO N 64 Przejmuje od 2-iej do 6-tej wieczorem.

HOTEL CENTRAL

Curityba — Rua Ebano Pereira N. 8

WYGODNE URZĄDZENIA. — SMACZNA KUCHNIA.

GOSPODĄ O PIERWSZORZĘDNEJ OBSŁUDZE

Oddziały dla rodziny — Otwarte całą noc.

Ceny przystępne. Pokoje od 6\$ do 12\$ dziennie

Mieszkanie i stół za la carte, na miesiąc 250\$. Stolowanie się dla pań w samych z mieszkaniem miesięcznie 80\$000, bez mieszkania 60\$000.

Najlepszy hotel dla rodzin!

Baczność!

Szan. Klientę zawiadamiam niniejszem, że mój zakład kra- wiecki jak przedtem tak i nadal mieści się w tym samym do- mu przy ulicy Alegre N 5, blisko placu Tiradentes w Kurtybybie. — ROZWIĄZAŁEM TYLKO SPÓKE.

KUBECKI

Dr. Zygmunt Gradowski

ADWOKAT

Po ukończeniu uniwersytetu, mam zaszczyt zawiadomić Szan. Kolonję Polską, iż otworzyłem kancelarię adwokacką i że zlatwia wszelkie sprawy cywilne, kryminalne, spadkowe, rozwodowe i t. d.

BIURO I MIESZKANIE.

Pracę Osorio N. 57. — Curityba.

BACZNOŚĆ!

Zawiadamiamy Szan. Klientów, że likwidujemy wszelkie towary jakie posiadamy na składzie. Ceny o połowę niższe. Likwidacja potrwa najwyżej do końca roku. Prosimy odwiedzić nasz sklep przekonają się o okazjnych cenach wszelkich gatunków obu- wia, pończoch, skarpetek, gumowych napiętków, szuwaków- cholewek i t. d. — MÓWI SIĘ PO POLSKU! KORZYSTAJ- CIE Z OKAZJI!

Casa Ideal

Rua José Bonifacio N. 9.

Dawniej „rus. chada” w pobliżu kościoła „Da Ordem” przy Pracę Eneas, od której spokojnie stanąć można z powozami! FILJA NASZA ZNAJDUJE SIĘ PRZY ULICY 15 DE NOVEMBRO N. 31

Kolonizacja w Gastro

Loty juz wymierzone!

NABYWCY MOGĄ SIĘ ZGŁASZAĆ DO DR. M. SZELIGOW- SKIEGO

KURTYBYA, Rua São Francisco N. 25.